

Advies van de Brusselse Raad voor Dierenwelzijn (27/11/2017)

Positieflijst reptielen

De staatssecretaris belast met het dierenwelzijn heeft aan de Brusselse Raad voor dierenwelzijn gevraagd om, naar het voorbeeld van de positieflijst die vaststelt welke niet voor productiedoeleinden gehouden zoogdieren mogen worden gehouden (K.B. van 16.07.09; gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 24.08.09), een positieflijst op te stellen van reptielsoorten die gehouden mogen worden door particulieren.

De Raad heeft de positieflijst bestudeerd die de Waalse Raad voor dierenwelzijn heeft goedgekeurd op 24.08.09. Deze lijst bevat 232 gekende reptielen na een beoordeling van 11 000 soorten.

Na een analyse en bespreking van deze lijst, heeft de Brusselse Raad voor dierenwelzijn unaniem beslist om de volledige lijst van de Waalse Raad voor dierenwelzijn over te nemen. Zij is ook akkoord met het advies van de Waalse Raad voor dierenwelzijn dat deze positieflijst regelmatig moet worden herzien.

Bijlagen:

1. Conclusies van de werkgroep van de Waalse Raad voor dierenwelzijn om een positieflijst op te stellen van reptielen die gehouden mogen worden door particulieren
2. De samenstelling van de werkgroep vermeld in 1
3. De gebruikte criteria door de werkgroep vermeld in 1
4. De bekomen lijst van reptielen die gehouden mogen worden door particulieren

Bijlage 1: Conclusies van de werkgroep die tot doel heeft een positieflijst op te stellen van reptielen die mogen worden gehouden door particulieren

Om tot zijn conclusies te komen, is de WG 8 keer bijeengekomen tussen maart 2016 en januari 2017. De samenstelling van de werkgroep (WG) vindt u in bijlage 2.

In de eerste plaats stelt de WG vast dat de huidige toestand op het vlak van de verplichting om een milieuvergunning te hebben, tot gevolg heeft dat veel mensen clandestien reptielen houden.

Er moet dus een verband worden gelegd met de wet die deze vergunning oplegt, om de procedures te vereenvoudigen in het kader van de soorten op de positieflijst.

De WG heeft evaluatiecriteria vastgelegd die de basis vormen om te bepalen welke reptielensoorten door particulieren mogen worden gehouden. Deze criteria zijn opgenomen in bijlage 3.

De WG vestigt de aandacht op de volgende punten:

- De taxonomische grondslag voor de selectie van de soorten voor eventuele toevoeging aan het voorstel van positieflijst, is de internationale "Reptile Database": Uetz, P. (editor), The Reptile Database, <http://www.reptile-database.org>, die wij konden raadplegen van 18 maart 2016 tot 27 januari 2017. Elke andere referentielijst moet hieraan worden getoetst om elke verwarring te voorkomen.
- Bepaalde soorten (bijlage 4, punten 2.2 en 3.2) mogen slechts worden gehouden onder bepaalde omstandigheden:
 - Het voorafgaand bezoek van een erkend dierenarts die kan bevestigen dat de normen voor het houden van reptielen zijn nageleefd (bijlage 5).
 - Bovendien is het voor een aantal soorten noodzakelijk dat het houden ervan wordt aangemoedigd, met de voorwaarde dat ze worden ingeschreven in een stamboek. Het beheer van deze stamboeken moet worden gecentraliseerd op gewestelijk niveau.

Deze soorten mogen niet worden verhandeld.

- Het is belangrijk dat criteria voor wijziging van deze lijst worden voorzien, zodat er soorten aan kunnen worden toegevoegd of verwijderd. Daarnaast moeten afwijkingsprocedures worden ingevoerd voor het houden van reptielen die niet op deze lijsten staan. Hiervoor moet een Commissie regelmatig samenkomen om eventuele wijzigingen van de lijsten te bespreken en advies te geven over de aanvragen van afwijkingen. Deze Commissie mag bestaan uit leden van de WG.
- De voeding die de dieren krijgen, moet aangepast zijn aan de behoeften van de soort. Uitzonderlijk en uitsluitend om redenen gericht op overleving, die zijn vastgesteld door een dierenarts, mogen reptielen worden gevoerd met levende prooidieren. Hierbij moeten de regels voor het welzijn van de prooidieren worden nageleefd.

De WG herhaalt dat de federale CITES-wetgeving in elk geval moet worden nageleefd, vooral met betrekking tot de identificatie van de specimen.

De positieflijst van reptielsoorten die door particulieren mogen worden gehouden, is opgenomen in bijlage 4.

Deze conclusies werden goedgekeurd door de WG op 27 maart 2017.

Bijlage 2: Samenstelling van de WG die tot doel heeft een positieflijst op te stellen van reptielen die door particulieren mogen worden gehouden

1. Horlait Philippe	Coördinator van de WG - lid van het uitvoerend bureau van de Waalse Raad voor Dierenwelzijn. Dierenarts verantwoordelijk voor dierenwelzijn op de site van de ULB in Charleroi (Biopole ULB Charleroi SA). Houder van het diploma Tropische ziekteleer. Houder van een getuigschrift Bio-ethiek.
2. de Jonge Sébastien	Lid van de Waalse Raad voor Dierenwelzijn als vertegenwoordiger van de dierenasielen. Directeur van SANS COLLIER vzw.
3. Gandar Frédéric	Dierenarts met expertise op het gebied van reptielen, N.G.D.-kliniek van de ULG, verder aan het specialiseren (Europees College).
4. Geelhand Jean-Thomas	Lid van de Waalse Raad voor dierenwelzijn als vertegenwoordiger van de sector van de handel en de kweek van huisdieren. Dierenarts.
5. Homerin Mick	Herpetoloog, kweker van en handelaar in reptielen.
6. Rasmont Pierre	Expert in natuurbehoud. Professor in de Zoölogie aan de Universiteit Bergen.
7. Remy Christophe	Dierkundige, Conservator van het Natuurhistorisch museum en het Vivarium van Doornik.
8. Schoonheere Nicolas	Dierenarts met expertise in reptielen. Directeur van een centrum dat uitsluitend is gewijd aan de nieuwe gezelschapsdieren (N.G.D.).
9. Van Belle Christian	Amateur-herpetoloog die geen dieren verhandelt.
10. Vandenbosch Michel	Lid van de Waalse Raad voor Dierenwelzijn als vertegenwoordiger van de verenigingen voor dierenbescherming. Voorzitter van GAIA vzw.

Bijlage 3: Evaluatiecriteria voor de opstelling van een positieflijst van reptielen die door particulieren mogen worden gehouden

De positieflijst van de reptielen die door particulieren mogen worden gehouden, bevat alleen dieren die in gevangenschap zijn geboren. De lijst mag geen soorten bevatten die inheems zijn in het Waals Gewest, om te vermijden dat deze species uit de natuur worden geroofd.

1. Gemakkelijk te houden

Dit criterium is het belangrijkste en werd onderverdeeld in zes subcriteria

1.1. Een eenvoudig te realiseren huisvesting

Voor dit criterium werd rekening gehouden met alle elementen die betrekking hebben met de huisvesting van reptielen (vereiste afmetingen van het terrarium, minimale temperatuur en vochtigheid). Aan al deze voorwaarden moet gemakkelijk kunnen worden voldaan door personen die nog nooit reptielen hebben gehouden.

1.2. Gemakkelijk na te bootsen habitat

Om het welzijn van de dieren te garanderen, is het noodzakelijk hun habitat na te bootsen, opdat zij zo veel mogelijk hun natuurlijke gedrag zouden vertonen. Het moet ook voor een beginnende reptielenhouder eenvoudig zijn om aan deze voorwaarden te voldoen.

1.3. Voer gemakkelijk verkrijgbaar

Ook iemand die nog nooit reptielen heeft gehouden, moet gemakkelijk geschikt voedsel kunnen vinden voor zijn huisdier.

1.4. Hanteerbare grootte

De grootte van het dier heeft een invloed op enerzijds de noodzakelijke huisvestingsomstandigheden (grotere dieren hebben doorgaans een groter terrarium nodig), en anderzijds het risico op kwetsuren voor het dier. De grootte van het dier bemoeilijkt immers het hanteren ervan, waardoor het risico op foutief hanteren en de daardoor veroorzaakte kwetsuren groter wordt, vooral bij beginnende reptielenhouders.

1.5. Kwetsbaarheid en gezondheidsvoorzorgen

- Kwetsbare soorten (gevoelig voor kwetsuren en voor stress) zijn niet gemakkelijk te houden.
- Het dier vereist geen bijzondere hygiënische voorzorgsmaatregelen, het loopt geen groter risico op gezondheidsproblemen die zijn welzijn in gevaar brengen wanneer het door beginners wordt gehouden.

1.6. Instandhouding van soorten

De positieflijst moet rekening houden met de kwetsbaarheid van de natuurlijke populaties van de soorten, met inbegrip van de problemen die verband houden met de invasieve soorten.

2. Ongevaarlijk voor de mens

Dit criterium werd in de volgende mate in overweging genomen:

- Gevaarlijke dieren zijn moeilijker te hanteren dan dieren die helemaal geen gevaar vormen voor de mens. Het risico op verwondingen door verkeerd hanteren is dus groter bij gevaarlijke dieren, en vooral bij beginnende reptielenhouders.

3. Voldoende documentatie beschikbaar

Dit criterium wordt in het algemeen beschouwd als zeer belangrijk, en houdt in dat de gedetailleerde documentatie over de behoeften en de voorwaarden voor het houden van de soort in gevangenschap gemakkelijk terug te vinden moet zijn voor beginners. Soorten waarover weinig of geen informatie beschikbaar is, kunnen niet worden opgenomen op de positieflijst.

Bijlage 4: Positieflijst van reptielsoorten die door particulieren mogen worden gehouden

I. Slangen-II. 1 Hagedissen-II. 2 Hagedissen (met voorwaarden)-III.1 Schildpadden-III.2 Schildpadden (met voorwaarden)

I. SLANGEN

Orde	Sub- ordre	Superfamilie	Familie	Subfamilie	Genus	Soort
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Boa	constrictor sl : amarali, constrictor, nebulosa, occidentalis, orophias et ortonii
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Boa	imperator
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Chilabothrus	striatus
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Corallus	cookii
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Corallus	hortulanus
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Epicrates	alvarezii
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Epicrates	cenchrina
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Epicrates	crassus
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Boinae	Epicrates	maurus
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Erycinae	Eryx	colubrinus
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Candoiinae	Candoia	paulsoni
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Sanziniinae	Acrantophis	dumerilii
Squamata	Ophidia	Booidea	Boidae	Charininae	Lichanura	trivirgata
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Antaresia	childreni
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Antaresia	maculosa
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Antaresia	perthensis
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Antaresia	stimsoni
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Aspidites	ramsayi
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Liasis	m.mackloti
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Morelia	bredli
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Morelia	carinata
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Morelia	spilota
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Morelia	viridis
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Python	anchietae
Squamata	Ophidia	Pythonoidea	Pythonidae		Python	regius
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Dipsadinae	Heterodon	nasicus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Natrix	maura
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Natrix	tessellata
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Nerodia	fasciata
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Nerodia	sipedon
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	couchii
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	cyrtopsis

Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	elegans
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	eques
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	marcianus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	ordinoides
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	proximus
Orde	Sub- ordre	Superfamilie	Familie	Subfamilie	Genus	Soort
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	radix
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	sauritus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Natricinae	Thamnophis	sirtalis
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Bogertophis	subocularis
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Coelognathus	helena
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	anomala
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	bimaculata
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	climacophora
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	dione
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	quadrivirgata
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	quatuorlineata
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	sauromates
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Elaphe	schrenckii
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	alterna
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	californiae
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	calligaster
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	gentilis
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	getula
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	holbrookii
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	knoblochi
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	mexicana
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	nigra
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	polyzona
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	pyromelana
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	ruthveni
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	splendida
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	triangulum
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Lampropeltis	zonata
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Oreocryptophis	porphyraceus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Orthriophis	taeniurus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pantherophis	bairdi
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pantherophis	emoryi
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pantherophis	guttatus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pantherophis	obsoletus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pantherophis	slowinskii
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pantherophis	spiloides
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pituophis	catenifer
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pituophis	deppei

Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pituophis	melanoleucus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Pituophis	vertebralis
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Zamenis	longissimus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Zamenis	persicus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Colubridae	Colubrinae	Zamenis	scalaris
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Lamprophiidae	Lamprophiinae	Boaedon	capensis
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Lamprophiidae	Lamprophiinae	Boaedon	fuliginosus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Lamprophiidae	Lamprophiinae	Boaedon	lineatus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Lamprophiidae	Lamprophiinae	Boaedon	olivaceus
Squamata	Ophidia	Colubroidea	Lamprophiidae	Lamprophiinae	Lamprophis	aurora

II.1 HAGEDISSEN

Orde	Subordre	Infraorde	Familie	Subfamilie	Genus	Soort
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Agaminae	Xenagama	taylori
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Amphibolurinae	Pogona	henrylawsoni
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Amphibolurinae	Pogona	vitticeps
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Amphibolurinae	Pogona	minor
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	acanthinura
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	geyri
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	nigriventris
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	ocellata
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	ornata
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	thomasi
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	princeps
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Uromastycinae	Uromastyx	dispar
Squamata	Sauria	Iguania	Chamaeleonidae	Chamaeleoninae	Chamaeleo	calyptratus
Squamata	Sauria	Iguania	Chamaeleonidae	Chamaeleoninae	Furcifer	pardalis
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Cordylidae		Cordylus	tropidosternum
Squamata	Sauria	Platynota	Varanidae		Varanus	acanthurus
Squamata	Sauria	Platynota	Varanidae		Varanus	glauerti
Squamata	Sauria	Platynota	Varanidae		Varanus	tristis
Squamata	Sauria	Platynota	Varanidae		Varanus	timorensis
Squamata	Sauria	Platynota	Varanidae		Varanus	kingorum
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Lacertidae	Gallotiinae	Gallotia	galloti
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Lacertidae	Lacertinae	Lacerta	viridis (groupe)
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Lacertidae	Lacertinae	Podarcis	siculus
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Lacertidae	Lacertinae	Timon	lepidus
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Lacertidae	Lacertinae	Timon	pater
Squamata	Sauria	Gekkota	Carphodactylidae		Nephurus	sheai
Squamata	Sauria	Gekkota	Carphodactylidae		Nephurus	levis
Squamata	Sauria	Gekkota	Carphodactylidae		Nephurus	amyae
Squamata	Sauria	Gekkota	Carphodactylidae		Nephurus	wheeleri
Squamata	Sauria	Gekkota	Carphodactylidae		Underwoodisaurus	mili
Squamata	Sauria	Gekkota	Diplodactylidae		Correlophus	ciliatus

Squamata	Sauria	Gekkota	Diplodactylidae		Mniarogekko	chahoua
Squamata	Sauria	Gekkota	Diplodactylidae		Oedura	monilis
Squamata	Sauria	Gekkota	Diplodactylidae		Oedura	castelnaui
Squamata	Sauria	Gekkota	Diplodactylidae		Rhacodactylus	auriculatus
Squamata	Sauria	Gekkota	Diplodactylidae		Rhacodactylus	leachianus
Squamata	Sauria	Gekkota	Eublepharidae		Coleonyx	elegans
Squamata	Sauria	Gekkota	Eublepharidae		Coleonyx	mitratus
Squamata	Sauria	Gekkota	Eublepharidae		Coleonyx	variegatus
Squamata	Sauria	Gekkota	Eublepharidae		Eublepharis	macularius
Squamata	Sauria	Gekkota	Eublepharidae		Goniurosaurus	hainanensis
Squamata	Sauria	Gekkota	Eublepharidae		Hemitheconyx	caudicinctus
Squamata	Sauria	Gekkota	Eublepharidae		Hemitheconyx	taylori
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Chondrodactylus	bibronii
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Gehyra	mutilata
Orde	Sub- ordre	Superfamilie	Familie	Subfamilie	Genus	Soort
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Gekko	auratus
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Gekko	gekko
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Gekko	vittatus
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Hemidactylus	brookii
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Hemidactylus	frenatus
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Hemidactylus	imbricatus
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Lepidodactylus	lugubris
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Lygodactylus	picturatus
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Lygodactylus	williamsi
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Paroedura	picta
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	abbotti
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	dubia
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	grandis
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	klemmeri
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	kochi
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	laticauda
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	lineata
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	madagascariensis
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	modesta
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	nigristriata
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	ornata
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	seippi
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	standingi
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	cepediana
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	borbonica
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Phelsuma	quadriocellata
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Stenodactylus	sthenodactylus
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Uroplatus	fimbriatus
Squamata	Sauria	Gekkota	Gekkonidae		Uroplatus	sikorae

Squamata	Sauria	Gekkota	Phyllodactylidae		Tarentola	annularis
Squamata	Sauria	Gekkota	Phyllodactylidae		Tarentola	mauritanica
Squamata	Sauria	Gekkota	Sphaerodactylidae		Gonatodes	albogularis
Squamata	Sauria	Gekkota	Sphaerodactylidae		Teratoscincus	roborowskii
Squamata	Sauria	Gekkota	Sphaerodactylidae		Teratoscincus	scincus
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Egerniinae	Cyclodomorphus	gerrardii
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Egerniinae	Tiliqua	scincoides
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Egerniinae	Tribolonotus	gracilis
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Egerniinae	Tribolonotus	novaeguinae
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Lygosominae	Lepidothyris	fernandi
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Mabuyinae	Eutropis	multifasciata
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Mabuyinae	Tachylepis	quinquetaeniata
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Scincinae	Chalcides	ocellatus
Squamata	Sauria	Scincomorpha	Scincidae	Scincinae	Eumeces	schneideri
Squamata	Sauria	Iguania	Crotaphytidae		Crotaphytus	collaris
Squamata	Sauria	Iguania	Crotaphytidae		Crotaphytus	bicinctores
Squamata	Sauria	Iguania	Crotaphytidae		Gambelia	wislizenii
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	carolinensis
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	coelestinus
Orde	Sub- ordre	Superfamilie	Familie	Subfamilie	Genus	Soort
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	cybotes
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	equestris
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	lucius
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	marmoratus
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	pogus
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	roquet
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	sabanus
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	sagrei
Squamata	Sauria	Iguania	Dactyloidae		Anolis	grahami
Squamata	Sauria	Iguania	Iguanidae		Dipsosaurus	dorsalis
Squamata	Sauria	Iguania	Iguanidae		Sauromalus	ater
Squamata	Sauria	Iguania	Leiocephalidae		Leiocephalus	personatus
Squamata	Sauria	Iguania	Leiocephalidae		Leiocephalus	schreibersii
Squamata	Sauria	Iguania	Phrynosomatidae		Petrosaurus	thalassinus
Squamata	Sauria	Iguania	Phrynosomatidae		Sceloporus	cyanogenys
Squamata	Sauria	Iguania	Phrynosomatidae		Sceloporus	magister
Squamata	Sauria	Iguania	Phrynosomatidae		Sceloporus	malachitus

II.2 HAGEDISSEN (met voorwaarden)

Orde	Onder- orde	Infraorde	Familie	Subfamilie	Genus	Soort
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Amphibolurinae	Chlamydosaurus	kingii
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Amphibolurinae	Intellagama	lesueurii
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Amphibolurinae	Physignathus	cocincinus
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Hydrosaurinae	Hydrosaurus	amboinensis
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Hydrosaurinae	Hydrosaurus	pustulatus
Squamata	Sauria	Iguania	Agamidae	Hydrosaurinae	Hydrosaurus	weberi
Squamata	Sauria	Iguania	Corytophanidae		Basiliscus	plumifrons
Squamata	Sauria	Iguania	Corytophanidae		Basiliscus	vittatus
Squamata	Sauria	Iguania	Iguanidae		Brachylophus	bulabula
Squamata	Sauria	Iguania	Iguanidae		Brachylophus	fasciatus
Squamata	Sauria	Iguania	Iguanidae		Iguana	iguana

Het houden van de hagedissoorten van deze lijst (II.2) is gebonden aan de voorwaarde van een voorafgaand bezoek van een dierenarts die bevestigt dat de huisvestingsvoorwaarden van bijlage 4 "Normen voor het houden van soorten gebonden aan een dierenartsbezoek" zijn nageleefd.

III.1 SCHILDPADDEN

Orde	Sub- orde	Superfamilie	Familie	Subfamilie	Genus	Soort/ Subsoort
Testudines	Pleurodira		Chelidae	Chelodinae	Chelodina	longicollis
Testudines	Pleurodira		Chelidae	Chelodinae	Emydura	subglobosa s.l. (=albertisii)
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Kinosternon	baurii
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Kinosternon	flavescens
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Kinosternon	leucostomum
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Kinosternon	subrubum
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Kinosternon	scorpioides (inc. cruentatum)
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Sternotherus	carinatus
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Sternotherus	minor
Testudines	Cryptodira	Kinosternoidea	Kinosternidae	Kinosterninae	Sternotherus	odoratus
Testudines	Pleurodira	Pelomedusoidea	Pelomedusidae	-	Pelomedusa	subrufa s.l.
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Chrysemys	dorsalis
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Chrysemys	picta (ssp. picta, ssp. belli, ssp. marginata)
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Emydinae	Emys	orbicularis sspp.
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Graptemys	nigrinoda
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Graptemys	ouachitensis
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Graptemys	pseudogeographica

Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Pseudemys	concinna s.l.
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Pseudemys	floridana sspp.
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Pseudemys	gorzugi
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Pseudemys	nelsoni
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Pseudemys	peninsularis sspp.
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Pseudemys	rubriventris
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Deirochelynae	Pseudemys	texana
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Emydinae	Terrapene	baurii
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Emydinae	Terrapene	carolina s.l.
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Emydinae	Terrapene	mexicana (inc. triungis)
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Emydidae	Emydinae	Terrapene	ornata
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Cuora	amboinensis
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Mauremys	mutica
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Mauremys	reevesii
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Mauremys	caspica
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Mauremys	japonica
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Mauremys	nigricans (=hongkongensis)
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Mauremys	rivulata
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Mauremys	sinensis
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	-	Rhinoclemmys	pulcherimma sspp.
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	-	Chelonioideis	carbonaria s.l.
Orde	Sub- ordre	Superfamilie	Familie	Subfamilie	Genus	Soort/ Subsoort
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	-	Chelonioideis	denticulata
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	-	Testudo	graeca ssp. ibera s.l. (sspp. Moyen- Orient, armeniaca, buxtoni, terrestris, zarudnyi)
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	-	Testudo	hermanni ssp. boettgeri, ssp. "hercegovinensis"
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	-	Testudo	marginata
Testudines	Cryptodira	Trionychoidea	Trionychidae	Trionychinae	Pelodiscus	sinensis s.s.

III.2 SCHILDPADDEN (met voorwaarden)

Orde	Infraordre	Superfamilie	Familie	Genus	Soort/ Subsoort
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	Cuora	flavomarginata ssp. 1
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Geoemydidae	Geoclemys	hamiltonii 1
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	Astrochelys	radiata 2
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	Kinixys	belliana
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	Kinixys	nogueyi
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	Malacochersus	tornieri 3
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	Pyxis	arachnoides 4
Testudines	Cryptodira	Testudinoidea	Testudinidae	Testudo	kleinmanni 5

1. Soort met erfgoedwaarde (zeldzaam, inheems, plaatselijk en bedreigd) die gebaat is met een stamboeknetwerk.
2. Grote schildpad, met hoog beschermingsniveau maar tal van beschikbare kweekbronnen. Een stamboeknetwerk heeft een positieve impact op de instandhouding.
3. Sterke soort, goede voortplanting, met tal van beschikbare kweekbronnen, terwijl de natuurlijke populaties sterk achteruitgaan. Een actie voor instandhouding ex-situ is hier wenselijk. Toegankelijk mits inschrijving in een stamboek.
4. Sterk bedreigde soort, met tal van kweekbronnen beschikbaar in Europa.
5. Soort waarvoor de instandhouding ex-situ de enige hoop op overleven is.

Het houden van de schildpadssoorten van deze lijst (III.2) is gebonden aan de voorwaarde van een voorafgaand bezoek van een dierenarts die bevestigt dat de huisvestingsvoorwaarden van bijlage 4 "Normen voor het houden van soorten gebonden aan een dierenartsbezoek" worden nageleefd.

Annexe 5 : Normen voor het houden van soorten gebonden aan een dierenartsbezoek

Soort	Aantal	Grondoppervlakte (m ²)	Hoogte (cm)	Water		Oppervlakte per bijkomend dier		Vereisten
				Oppervlakte (m ²)	Hoogte (cm)	Grond (m ²)	Water (m ²)	
<i>Basiliscus plumifrons</i>	1-2	0.8	150	0.36	10	0.6	0.18	A B C ³² D E F G ²²
<i>Basiliscus vittatus</i>	1-2	0.8	150	0.36	10	0.6	0.18	A B C ³² D E F G ²²
<i>Brachylophus bulabula</i>	1-2	2	180	0.36	10	1.5	0.18	A B C ³² D E F G ²²
<i>Brachylophus fasciatus</i>	1-2	2	180	0.36	10	1.5	0.18	A B C ³² D E F G ²²
<i>Chlamydosaurus kingii</i>	1-2	2	150	0.36	10	1.5	0.18	A B C ³⁵ D E F G ²³
<i>Hydrosaurus amboinensis</i>	1-2	4	200	0.48	10	2	0.24	A B C ³² D E F G ²²
<i>Hydrosaurus pustulatus</i>	1-2	4	200	0.48	10	2	0.24	A B C ³² D E F G ²²
<i>Hydrosaurus weberi</i>	1-2	4	200	0.48	10	2	0.24	A B C ³² D E F G ²²
<i>Iguana iguana</i>	1-2	4	200	0.48	10	2	0.24	A B C ³² D E F G ²²
<i>Intellagama lesueurii</i>	1-2	1.5	150	0.3	10	1	0.24	A B C ³² D E F G ²³
<i>Physignathus cocincinnus</i>	1-2	1.5	150	0.3	10	1	0.24	A B C ³² D E F G ²³
<i>Cuora flavomarginata</i>	1-2	0.5	40			0.25	0.05	C ³⁰ E F G ²² H
<i>Geoclemys hamiltonii</i>	1-2	0.25	40	0.5	20	0.125	0.25	C ³⁰ D E F G ²²
<i>Astrochelys radiata</i>	1-2	5	40	-	-	2.5	-	C ³⁵ E F G ²²
<i>Kinyxis belliana</i>	1-2	1.5	40			0.75	-	C ³² E F G ²² H
<i>Kinyxis nogueyi</i>	1-2	1.5	40			0.75	-	C ³² E F G ²² H
<i>Malacochersus tornieri</i>	1-2	0.5	40	-	-	0.25	-	C ³⁵ E F G ²² I
<i>Pyxis arachnoides</i>	1-2	0.5	40	-	-	0.25	-	C ³⁵ E F G ²²
<i>Testudo kleinmanni</i>	1-2	1	40	-	-	0.5	-	C ³⁵ E F G ²²

A: mogelijkheid om te klimmen

B: Mogelijkheid om zich in de hoogte te verbergen (bv.: aanwezigheid van kunstplanten, ...)

Cx: Aanwezigheid van evenveel warme plekken als dieren met een minimale temperatuur van x graden Celsius bij gebruik overdag

D: Minimale watertemperatuur in het bekken van 20°C

E: maximum 1 mannetje per terrarium

F: Bron van UVB-straling bij gebruik overdag

Gx: Nachtelijke temperatuur niet lager dan x graden Celsius

H: voldoende dik substraat zodat het dier zich kan ingraven

I: mogelijkheid zich te verbergen in een decor dat bestaat uit platte stenen